

קול קורא למחקרים ייחודיים לשנת 2016

המדען הראשי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר מודיע בזאת על פרסום "קול קורא" להגשת הצעות מחקר ייחודיות בשנת 2016.

יעדי המדען נגזרים מיעדי משרד החקלאות ופיתוח הכפר (ראה גם אתר המשרד) קרנות המדען הראשי נועדו ליזום ולהפעיל מחקרים המיועדים להחזיר חדשנות טכנולוגית ומדעית ולהשלים פערי ידע בתחומים בעלי חשיבות לאומית הדורשים שינוי או שיפור, ולעסוק בתחומים בעלי פוטנציאל ליצירת מגזרי עיסוק חדשים וכלכליים בחקלאות ובהתיישבות הכפרית. יעדי המחקר והפיתוח של הקרן מתמקדים בין היתר ביצירת כלים לקבלת מוצרי חקלאות לשוק המקומי תוך אבטחת אספקת מזון במחיר הוגן לחקלאי ולצרכן ובעלי פוטנציאל לייצוא. חיסכון בתשומות חקלאיות כגון: מים, אנרגיה ומשאבי אנוש. שיפור איכות, בטיחות וכושר האחסון של התוצרת החקלאית. פיתוח חקלאות בת-קיימא וחזוק ההתיישבות הכפרית בפריפריה תוך יצירת מגוון מקורות תעסוקה ופיתוח חקלאות חכמה. יצירת כלים מדעיים וטכנולוגיים (כביוטכנולוגיה וחקלאות מדייקת) לקידום החדשנות של המחקר החקלאי מוכוון מטרה יישומית.

המו"פ החקלאי הציבורי מיועד להשגת מטרות מעשיות, התמקדותו אינה במחקר בסיסי אלא בהפעלת מחקר תשתיתי-תכליתי המשולב במחקר יישומי משני סוגים:

1. מחקר הבנתי-תשתיתי, מוכוון מטרה שימושית, לשם בניית תשתיות של ידע חדשני וכלים טכנולוגיים חדשים. תחת קטגוריה זו נמצאים בעיקר מחקרי הבנת מגננים ארוכי טווח.
2. מחקר יישומי, שלעיתים מבוסס על ניצול ידע שפותח במחקר הבנתי-תשתיתי שבוצע, (סעיף 1 מעלה), והמשך קידומו באמצעות פיתוח, התאמה, לעיתים מקומית, למתן מענה יישומי לחקלאות, לפיתוח הכפר ולסביבה באזורי הארץ השונים.

קרן המדען הראשי מעוניינת לממן מחקרים כמפורט מטה שתוצאותיהם ישרתו את כלל החקלאים והציבור בארץ, ועל כן הידע הנצבר ממחקרים אילו פתוח לכל. יובהר כי זכות השימוש בידע, במקרים בהם יש קניין רוחני, כפופה לאישור בעל הידע ולתנאי הקול הקורא על נספחיו. נוהלי העבודה של ועדות השיפוט המדעי של הקרן, הכוללים את אמות המידה לפיהן מתקבלות החלטות הוועדה והמלצותיה, מפורסמים באתר החדש של לשכת המדען בצמידות ל"קול קורא" זה. מימון המחקרים המופעלים באמצעות קרן המדען הראשי הינו מתקציב משרד החקלאות, ומותנה בקיומו של תקציב מתאים לנושא.

הליך הביצוע במסגרת "קול קורא" זה הינו על פי חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992 ותקנותיו.

-2-

תחום א: פרויקטים קצרי טווח לשיפור רווחיות החקלאים

מטרות

הצעות המחקר המוזמנות מתמקדות בבעיות בוערות הפוגעות באופן משמעותי ברווחיות ומסכנות את העתיד של ענפי גידול חשובים בישראל. הכוונה להתמקד בבעיות שניתן לפתח עבורן פתרונות מעשיים במשך זמן קצר, של שנה עד שנתיים. התוכנית תכלול גם את יישום הידע. **התקציב המיועד לקול קורא זה הוא עד 3 מיליון ₪** לכול התוכניות כולן (של שני הסוגים) למשך כל משך הפרויקט. **התקציב לשנת מחקר הוא עד 130,000 שקל לשנה**. התוכניות תוגשנה לוועדת שיפוט "שיפור רווחיות החקלאים".

מתכונת הפעלה

התוכנית זו תופעל במתכונת הבאה:

בקול קורא בתחום זה בלבד, (תחום א') יהיו שני מסלולי הגשה, מימון לשנה או מימון לשנתיים בהתאם לקטגוריות הבאות:

- **מסלול א':** מימון לשנה אחת. בעיות שלגביהם קיים כבר ידע מדעי בר יישום. אך הידע הקיים לא יושם (מסיבות כאילה ואחרות). ניתן יהיה לפתור את הבעיה החקלאית על ידי יישום הידע שכבר קיים באם תמומן עוד שנת מחקר אחת למען השגת יישומו. הכוונה היא שהפתרון יושג כבר במהלך שנת היישום עצמה.
- **מסלול ב':** בעיות שלגביהם קיימת אי-בהירות לגבי הגורמים לבעיה. בהצעות במסלול זה ניתן יהיה בתוך שנה אחת להגדיר את הגורמים לבעיה ובשנה העוקבת ניתן יהיה לבחון וליישם אמצעים להתגבר עליהם. הכוונה לאמצעים הקיימים "על המדף" שאין צורך לפתחם. בשנה השנייה יודגם השימוש באמצעים האמורים ובשנה העוקבת הם ייושמו באופן מסחרי.

תחומי המחקר בהן מבוקשות הצעות הם:

- ✓ פיתוח שיטות יעילות וזולות לדילול מכני בעצי אפרסק ונקטרינה
- ✓ פיתוח והשוואה בין שיטות הדלייה בעגבנייה
- ✓ שיפור ממשק הגידול של עגבנית הצ'רי לקבלת פרי איכותי
- ✓ שיפור איכות וחמיצות מנדרינת אורי על כנות שונות

-3-

- ✓ שיפור תהליך הגדיד המכני במג'הול עסיסי
- ✓ פיתוח מכונה לטיפול בגרעיני תוצרת חקלאית העוברת יבוש בשמש
- ✓ פיתוח מיכון זול ויעיל לפתיחה וסגירה אוטומטית של כיסוי הפלסטיק במנהרות נמוכות של תות שדה

גוף הצעת המחקר יכיל את המרכיבים הבאים: (נדרש לשני המסלולים)

1. תיאור הבעיה (הגידול, אופן/צורת הפגיעה בגידול, וכו').
2. היקף הבעיה (באיזה אזורים בארץ היא מתקיימת, באיזה זנים, באיזו תקופה, וכו').
3. מה מידת הפגיעה בענף (במונחים כמותיים – אחוזים, יבול ליחידת שטח, וכו') כיום ובאם לא תיפתר.
4. עיקרי תוכנית הפיתוח והיישום המוצעים לפתרון הבעיה
בסעיף זה יש להסביר באופן כללי את המטרה הספציפית של התוכנית ואת עיקרי תוכנית הפיתוח והיישום במהלך השנה, או השנתיים המוצעות. יש להקפיד על מתן הסבר מדויק וברור ולא להשתמש במונחים כלליים. במידה והדבר רלוונטי יש לפרט את שלבי ביצוע תוכנית הפיתוח והיישום (לפי חודשים ושנים). מהן הדרכים הקיימות לפתרון הבעיה. מהי שאלת/תחום/אופי המחקר שנדרש לבצע לפתרון הבעיה. תיאור מפורט של תוכנית המחקר לשנה הראשונה וגם השנייה באם נדרש. מה עשויה התוכנית לשנות בענף (במונחים כמותיים – אחוזים, יבול ליחידת שטח, וכו') באם תיפתר ולו חלקית הבעיה.
5. מקום הביצוע של תוכנית הפיתוח והיישום (מתאים רק למסלול 1)
בסעיף זה יש לציין את שם מוסדות המחקר, המו"פים ו/או האזורים בארץ בהם יתבצעו תכניות המחקר והפיתוח. מאחר והמחקרים אמורים לכלול גם את יישום הידע יש לציין היכן יבוצעו התצפיות בהיקף החצי-מסחרי.
6. משך התוכנית והיקף התקציב המבוקש
בסעיף זה יש להגדיר את משך התוכנית (שנה או שנתיים) ואת היקף התקציב המבוקש ב - ש"ח לשנה בפירוט כמקובל בקרן המדען.

-4-

לצורך קול קורא זה תוקם וועדת שיפוט אד הוק לתחום זה בלבד שתכלול את החברים הבאים:

- נציג המדען
- נציג שה"מ
- נציג מנהל המחקר החקלאי
- נציג המו"פים
- נציג קק"ל

הליך שיפוט ומשקולות בהתאם לקול הקורא של הקרן המרכזית ונוהלי פורום שיפוט 2017 המפורסמים באתר. התוכנית תועלה כקובץ PDF למערכת בהתאם להנחיות המופיעות בקול קורא זה.

תחום ב: מחקרים משותפים עם הנהלת גפן יין

סך מימון מתוכנן: **סה"כ: 3 מיליון ₪ לשלוש שנים**: 0.5 מיליון ₪ לשנה מקרן מדען ראשי, 0.5 מיליון ₪ ממועצת גפן יין. **התקציב לשנת מחקר הוא עד 150,000 שקל לשנה. התוכנית תוגשנה לוועדת שיפוט "גפן יין".**

תחומי המחקרים המבוקשים:

1. פיתוח שיטות הדלייה ועיצוב נוף לשיפור איכות ענבי יין
  2. פיתוח כלים יישומיים להתמודדות עם בעיות מחריפות בהגנת הצומח בכרם יין
  3. פיתוח ממשקי טיפול בעשבייה והשפעתם על הכרם
  4. פיתוח ממשקי השקיה מתקדמים בכרם יין
  5. שיפור התאמת מגוון הזנים לייצור יין איכותי
- הליך שיפוט ומשקולות בהתאם לקול הקורא של הקרן המרכזית ונוהלי ועדת שיפוט 2017 המפורסמים באתר.

-5-

תחום ג: מחקרים בתחום שימור הקרקע וניהול הנגר

קרן המדען מזמינה מחקרים בנושאי שימור הקרקע וניהול הנגר בנושאים המופיעים מטה: התקציב לכלל המחקרים בתחום **בקול קורא זה הוא מיליון שקל לשלוש שנים**. התוכניות תוגשנה לוועדת שיפוט "שימור הקרקע וניהול הנגר"

- סחף קרקע- מדידת קצב סחף, מניעה וצמצום סחף קרקע בממשקי עיבוד שונים וגידולים שונים
- המלחה-ממשקים לצמצום הפגיעה בקרקע עקב איכות מים נמוכה
- שימור קרקע - השפעת פעולות לשימור קרקע על הקטנת הסחיפה משטחים חקלאיים מעובדים
- נגר עירוני - יישום שיטות אקו הידרולוגיות ותגנון רגיש למים באגנים עירוניים

הליך שיפוט ומשקולות בהתאם לקול הקורא של הקרן המרכזית ונוהלי פורום שיפוט 2017 המפורסמים באתר.

הגשה קשיחה – יש להגיש ללשכת המדען העתק מודפס אחד של הצעת המחקר והבקשה למענק מחקר (פלט מהמדענית) בתאריך הנקוב מטה.

הערות כלליות:

למעט תחום א', פורמט הגשה זהה להנחיות המופיעות בקרן המרכזית ובאתר המדען.
ככלל כל ההנחיות, הוראות ונהלים המופיעים בקול הקורא של קרן המדען המרכזית לשנת 2017 (כולל כול ההנחיות לכתובת דוחות מדעיים וכספיים) חלים גם על קול קורא זה על כול חלקיו. ההגשה אלקטרונית כמקובל בקרן המדען. מבנה הצעת המחקר בהתאם להנחיות באתר למעט בתחום א' בקול קורא זה המציין בפירוט את המבוקש בגוף ההצעה. נושאי מחקר דומים או זהים שכבר ממומנים על ידי גורמים אחרים לרבות משרדי ממשלה אחרים לא יאושרו למימון בקול קורא זה.

12. לוח זמנים לביצוע תשלומים

התשלום יבוצע בהתאם לנוהל תשלומים בקרן המדען ולאחר עמידה בחובות הדוח הכספי והמדעי. הגשת התוכנית כולל הפרטים הנדרשים בבקשה למענק המחקר תתבצע דרך אתר המדען עד לתאריך הנקוב. www.agriscience.co.il

-6-

לוחות זמנים

מועד אחרון לפרסום הקול קורא 24.5.16

מועד אחרון לשאלות הבהרה (לרבות התייחסות לנספחי המכרז) 6.6.16

מועד אחרון למתן תשובות הבהרה 20.6.16

מועד אחרון להגשת הצעות על ידי החוקרים לרשויות המחקר עד השעה 15:00 13.7.16

מועד אחרון להגשת הצעות עד ידי רשויות המחקר לקרן המדען עד השעה 15:00 20.7.16

מועד אחרון להגשה קשיחה של הצעת המחקר 27.7.16

מועד אחרון להודעה על התוכניות הזוכות 8.9.16